

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 czerwca 2021 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Dorota Michalska

Protokolant: st. Sekr. sądowy Anna Kapanowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 maja 2021 r. w Warszawie

sprawy A. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.

z udziałem (...) Sp. z o.o. i Prokuratury Okręgowej W. – P.
w W.

o wysokość podstawy wymiaru składek

na skutek odwołania A. B.

od decyzji Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.

z dnia 18 maja 2018 r. znak (...)

1. uchyla zaskarżoną decyzję i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.;
2. zasądza od Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. na rzecz A. B. kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VII U 1024/18

UZASADNIENIE

A. B. w dniu 27 czerwca 2018 r. złożył odwołanie od decyzji Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. z dnia 18 maja 2018 r. znak (...).

Odwołujący wskazał, że nie zgadza się z zaskarżoną decyzją, ponieważ w firmie (...) Sp. z o.o. został zatrudniony od 1 marca 2018 r. na stanowisku dyrektora ds. rozwoju i jego wynagrodzenie wynosiło 10.000,00 zł, a więc nie było wynagrodzeniem wygórowanym, biorąc pod uwagę wynagrodzenia na tym stanowisku na krajowym rynku pracy. Odwołujący podniósł, że posiada wyższe wykształcenie i od 8 lat prowadzi własną firmę zatrudniającą kilkanaście osób w branży związanej z telekomunikacją, która przynosi zyski, a zatem posiada on doświadczenie w rozwoju i prowadzeniu biznesu. Zdaniem odwołującego zarzuty organu rentowego dotyczące braku dowodów świadczących o szczególnych osiągnięciach są krzywdzące, ponieważ przez okres dwóch tygodni zapoznawał się z dokumentacją, działalnością i możliwością rozwoju firmy, w której został zatrudniony. W jego ocenie choroba nie przekreśla dalszego zatrudnienia u płatnika składek (odwołanie, k. 4-5 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie. Organ rentowy wskazał, że zaskarżoną decyzją z dnia 18 maja 2018 r. stwierdził, że A. B. jako pracownik u płatnika składek (...) Sp. z o.o. K. B. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym od 1 marca 2018 r. i ustalił miesięczną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości 2.100,00 zł brutto. Organ rentowy wskazał, że z dokumentów ubezpieczeniowych znajdujących się w bazie danych Zakład Ubezpieczeń Społecznych wynika, że odwołujący został zgłoszony do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych z tytułu zatrudnienia na umowę o pracę u płatnika składek (...) Sp. z o.o. K. B. od 1 marca 2018 r. w pełnym wymiarze czasu pracy, z wynagrodzeniem w wysokości 10.000,00 zł, a od dnia 16 marca 2018 r., stał się niezdolny do pracy. W dniu 25 kwietnia 2018 r. zostało wszczęte postępowanie wyjaśniające w sprawie prawidłowości zgłoszenia odwołującego do ubezpieczeń wskazanych podstaw wymiaru składek. Płatnik został wezwany do przedstawienia wszelkich dokumentów potwierdzających posiadane przez odwołującego kwalifikacje, doświadczenie zawodowe, wykształcenie oraz do wyjaśnienia powodów zgłoszenia pracownika do ubezpieczeń społecznych po ustawowym terminie, a także do udokumentowania przychodów spółki. Ze zgromadzonych przez organ rentowych dokumentów wynika, że praca na rzecz (...) Sp. z o.o. była przez odwołującego świadczona. Organ rentowy zakwestionował wysokość wynagrodzenia, które miał otrzymywać odwołujący. W ocenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych dokumenty pozyskane w trakcie postępowania wyjaśniającego wskazują, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne została ustalona w celu uzyskania wysokich świadczeń z ubezpieczenia chorobowego (odpowiedź na odwołanie, k. 7-8 a.s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. B., ur. (...) prowadzi własną działalność gospodarczą od dnia 9 czerwca 2009 r. pod nazwą A. E. z siedzibą w M., które przeważającym przedmiotem działalności jest sprzedaż detaliczna sprzętu telekomunikacyjnego prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach (wydruk (...) nieponumerowane karty a.r.).

W okresie od 18 grudnia 2017 r. do 28 lutego 2018 r. A. B. miał zawartą umowę o pracę na czas określony z (...) Sp. z o.o. w wymiarze pełnego etatu na stanowisku dyrektora ds. rozwoju, za wynagrodzeniem w wysokości 8.000,00 zł. Od dnia 26 stycznia 2018 r. do 25 lutego 2018 r. odwołujący był niezdolny do pracy z powodu choroby (świadcstwo pracy z tytułu zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. z dnia 1 marca 2018 r. – nieponumerowane karty a.r., dane ubezpieczonego o podstawach wymiaru składek – nieponumerowane karty a.r.).

W dniu 1 marca 2018 r. A. B. zawarł z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. umowę o pracę na czas określony od dnia 1 marca 2018 r. do dnia 28 lutego 2019 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku dyrektora ds. rozwoju za wynagrodzeniem w wysokości 10.000,00 zł (umowa o pracę z dnia 1 marca 2018 r. – nieponumerowane karty a.r.).

Spółka (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. w dniu 27 marca 2018 r. zgłosiła A. B. do ubezpieczeń społecznych z od dnia 1 marca 2018 r. Zgłoszenia dokonano z przekroczeniem terminu (druk (...) nieponumerowane karty a.r.).

A. B. od dnia 16 marca 2018 r., stał się niezdolny do pracy z powodu choroby (bezsporne).

W związku z dokonaniem przez płatnika składek zgłoszeniem A. B. do ubezpieczeń społecznych oraz jego niezdolnością do pracy w krótkim okresie od podjęcia zatrudnienia organ rentowy wszczął postępowanie wyjaśniające w sprawie ustalenia podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym oraz podstawy wymiaru składki z tytułu zatrudnienia u płatnika składek (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O.. O. został zawiadomiony zarówno płatnik składek i odwołujący (zawiadomienie o wszczęciu postępowania z urzędu – nieponumerowane karty a.r.).

W toku postępowania wyjaśniającego odwołujący złożył takie dokumenty jak umowa o pracę zawarta z płatnikiem składek, świadectwo pracy z tytułu zatrudnienia w (...) Sp. z o.o., skierowania na wstępne badania lekarskie z dnia 31 października 2017 r. wystawione przez (...) Sp. z o.o., orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do podjęcia zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. z dnia (...) Sp. z o.o. Z kolei płatnik składek złożył takie dokumenty jak dyplom ukończenia studiów licencjackich oraz listy płac za miesiące marzec 2018 r. i kwiecień 2018 r. (dowody znajdujące się w aktach organu rentowego).

Pismem z dnia 10 maja 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. zakończył postępowanie dowodowe, a w dniu 18 maja 2018 r. wydał decyzję nr (...), w której stwierdził, że A. B. od 1 marca 2018 r. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na umowę o pracę w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. i ustalił miesięczną podstawę wymiaru składek ba ubezpieczenia społeczne w wysokości 2.100,00 zł brutto (zawiadomienie o zakończeniu postępowania dowodowego z dnia 10 maja 2018 r., decyzja ZUS z dnia 18 maja 2018 r. - nieponumerowane karty a.r.).

A. B. złożył odwołanie od powyższej decyzji (odwołanie, k. 4-5 a.s.).

Pismem z dnia 14 sierpnia 2019 r. prokurator Prokuratury Okręgowej W. – P. w W. A. P. na podstawie art. 7 k.p.c. w zw. z art. 60 § 1 k.p.c. w zw. z art. 59 k.p.c. poinformowała, że zgłasza udział do niniejszego postępowania. Prokurator przyłączyła się do stanowiska Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. i wniosła o oddalenie odwołania (pismo z dnia 14 sierpnia 2019 r., k. 183 a.s., pismo z dnia 27 lutego 2020 r., k. 300-300v. a.s.).

Postanowieniem z dnia 12 grudnia 2019 r. Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego lekarza chorób układu oddechowego na okoliczność weryfikacji zasadności wystawianych zaświadczeń o czasowej niezdolności A. B. do świadczenia pracy w okresie od 16 marca 2018 r. do 31 sierpnia 2018 r. (protokół rozprawy z dnia 12 grudnia 2019 r., k. 224 v. a.s.).

W opinii z dnia 21 kwietnia 2020 r., biegła sądowa specjalista z zakresu chorób płuc B. Ż., która stwierdziła, że czasowa niezdolność odwołującego od 16 marca 2018 r. do 6 maja 2018 r. była uzasadniona przewlekającym się ropnym zapaleniem zatok obocznych nosa z nakładaniem się sezonowych objawów alergicznych, których leczenie włączono dopiero w połowie kwietnia 2018 r. Dalsza niezdolność do pracy była spowodowana urazem głowy, kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego, którego odwołujący doznał w wypadku samochodowym z dnia 22 czerwca 2018 r., zaś o zasadności tej niezdolności do dnia 31 sierpnia 2018 r. zdaniem biegłej powinien orzec biegły ortopeda (opinia biegłej sądowej specjalisty z zakresu chorób płuc B. Ż., k. 310-311 a.s.).

Sąd zważył, co następuje:

Decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. z dnia 18 maja 2018 r. należało uchylić, sprawę zaś przekazać do ponownego rozpoznania organowi rentowemu.

W zaskarżonej decyzji organ rentowy zakwestionował wysokość wynagrodzenia umówionego przez strony na kwotę 10.00,00 zł brutto miesięcznie, obniżając je do wysokości wynagrodzenia minimalnego. Organ rentowy dokonując wskazanego zabiegu skorzystał z prawa kontrolowania wysokości wynagrodzenia w zakresie zgodności z prawem i zasadami współzycia społecznego. Przedmiotem takiej kontroli może być prawidłowość i rzetelność obliczenia, potrącenia i płacenia składek. Zakład ma przy tym prawo badać zarówno tytuł zawarcia umowy, jak i ważność jej poszczególnych postanowień. Nie jest ograniczony do kwestionowania faktu wypłacenia wynagrodzenia we wskazanej kwocie, lecz może też ustalić stosunek ubezpieczenia społecznego na ściśle określonych warunkach. Potwierdził to wyraźnie Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 27 kwietnia 2005r. (II UZP 2/05), w której stwierdził, że w ramach art. 41 ust. 12 i 13 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych Zakład Ubezpieczeń Społecznych może zakwestionować wysokość wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe, jeżeli okoliczności sprawy wskazują, że zostało wypłacone na podstawie umowy sprzecznej z prawem, zasadami współzycia społecznego lub zmierzającej do obejścia prawa (art. 58 k.c.).

W świetle art. 22 k.p. umowa o pracę stanowi dwustronną czynność prawną, w ramach której pracodawca zobowiązuje się do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem, pracownik zaś do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem. Umowa o pracę dochodzi do skutku, gdy strony złożą zgodne oświadczenie co do jej istotnych postanowień. Nie budzi więc wątpliwości, że w prawie pracy obowiązuje zasada swobodnego kształtowania postanowień, jednocześnie zaznaczenia wymaga, że wolność kontraktowa jest możliwa do realizacji w takim zakresie, w jakim przewiduje to obowiązujące prawo. Co do zasady strony mają pełną swobodę w zakresie kształtowania treści łączącego je stosunku zobowiązaniowego, a więc również i swobodę w określeniu

wynagrodzenia przysługującego pracownikowi za wykonaną pracę, jednakże należy mieć na względzie, iż swoboda ta, w myśl art. 353¹ k.c., nie ma wymiaru absolutnego i podlega pewnym ograniczeniom, bowiem ani treść, ani cel stosunku prawnego nie mogą sprzeciwiać się właściwości (naturze) tego stosunku, ustawie, ani zasadom współzycia społecznego. Należy również pamiętać, że autonomia stron umowy w kształtowaniu jej postanowień podlega ochronie jedynie w ramach wartości uznawanych i realizowanych przez system prawa, a strony obowiązują nie tylko respektowanie własnego interesu jednostkowego, lecz także wzgląd na interes publiczny (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2005r., II UZP 2/05).

Jednym z przejawów realizowania się stosunku pracy na tle interesu publicznego jest obowiązkowe uczestnictwo pracownika w systemie ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2021r. poz. 423) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami. Za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy, z zastrzeżeniem ust. 2 i 2a (art. 8 ust. 1 ustawy). Osoby te na podstawie art. 11 i art. 12 ust. 1 ustawy podlegają również obowiązkowo ubezpieczeniom chorobowemu i wypadkowemu. Podleganie ubezpieczeniom społecznym z tytułu stosunku pracy jest ściśle związane z obowiązkiem uiszczania składek. Ustalanie podstawy wymiaru składki z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy oparte jest na zasadzie wyrażonej w art. 20 ust. 1 i art. 4 pkt 9, z zastrzeżeniem art. 18 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z tymi przepisami, podstawą składki jest przychód, o którym mowa w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych, a więc wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne, a w szczególności wynagrodzenie zasadnicze, wynagrodzenie za godziny nadliczbowe, różnego rodzaju dodatki, nagrody, ekwiwalenty i wszelkie inne kwoty, niezależnie od tego, czy ich wysokość została ustalona z góry, a ponadto świadczenia pieniężne ponoszone za pracownika, jak również wartość innych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych (art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, t.j. Dz.U. z 2000r. Nr 14, poz. 176 ze zm.).

Wysokość składek, a w efekcie wysokość świadczenia w przypadku spełnienia wymogów koniecznych do jego uzyskania, jest więc zależna od uzyskiwanego przez pracownika wynagrodzenia. Oznacza to, że zasada godziwości wynagrodzenia wyrażona w art. 13 k.p. nabiera nowego aksjologicznego znaczenia; wynagrodzenie powinno być zatem godziwe, a więc właściwe, uczciwe, ekwiwalentne do zakresu obowiązków pracownika oraz intensywności jego pracy. W kontekście powyższego wynagrodzenie winno być faktycznie adekwatne do charakteru pracy w tym sensie, że nie powinno być ustalane ponad dopuszczalną i zarazem sprawiedliwą granicę, nie powinno więc rażąco przewyższać wkładu pracy pracownika. Ograniczenie to wynika z alimentacyjnego charakteru świadczeń z ubezpieczenia społecznego oraz zasady solidaryzmu, a jego brak doprowadziłby do możliwości pobierania świadczeń w wysokości większej niż realnie powinna przysługiwać. To z kolei, wbrew twierdzeniom strony odwołującej, prowadzi do wskazywanego już wniosku, zgodnie z którym Zakład Ubezpieczeń Społecznych może zakwestionować wysokość wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, jeżeli okoliczności sprawy wskazują, że zostało ono wypłacone na podstawie umowy sprzecznej z prawem, zasadami współzycia społecznego lub zmierzającej do obejścia prawa. Kompetencja organu rentowego w tym zakresie wynika wprost z art. 41 ust. 12 i 13 w zw. z art. 83 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i została wielokrotnie potwierdzona w ugruntowanym orzecznictwie (zob. uchwałę Sądu Najwyższego z 27 kwietnia 2005r., II UZP 2/05, wyrok Sądu Najwyższego z 9 sierpnia 2005r., III UK 89/05). Ustawodawca świadomy potencjalnych nadużyć przewidział w art. 86 ust. 2 u.s.u.s. kompetencje organu rentowego do badania zarówno tytułu zawarcia umowy o pracę, jak i ważności jej poszczególnych postanowień oraz zakwestionowania tych postanowień umowy o pracę w zakresie wynagrodzenia, które pozostają w kolizji z prawem lub zasadami współzycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 7 marca 2013r., III AUa 1515/12).

Jednocześnie Sąd podkreśla, że cel zawarcia umowy o pracę w postaci osiągnięcia świadczeń z ubezpieczenia społecznego nie jest sprzeczny z ustawą, ale nie może to oznaczać akceptacji dla nagannych i nieobojętnych społecznie zachowań oraz korzystania ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych przy zawarciu umowy o pracę na krótki okres przed zajściem zdarzenia rodzącego uprawnienie do świadczenia i ustalenia wysokiego wynagrodzenia

w celu uzyskania świadczeń obliczonych od tej podstawy. Taka umowa o pracę jest nieważna w części ustalającej wynagrodzenie wygórowane, nieusprawiedliwione rzeczywistymi warunkami świadczenia pracy, jako sprzeczna z zasadami współżycia społecznego (por. wyrok Sądu Najwyższego z 18 października 2005r., II UK 43/05, z 12 lutego 2009r., III UK 70/08). Wynika to po części z tego, że zgodnie z art. 78 k.p. wynagrodzenie za pracę powinno być tak ustalone, aby odpowiadało w szczególności rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganych przy jej wykonywaniu, a także uwzględniało ilość i jakość pracy. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że do oceny ekwiwalentności wynagrodzenia należy stosować wzorzec, który w najbardziej obiektywny sposób pozwoli ustalić poziom wynagrodzenia za pracę o zbliżonym lub takim samym charakterze, który będzie uwzględniał również warunki obrotu i życia społecznego (por. wyrok Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2014r., I UK 302/13). Ocena godziwości wynagrodzenia wymaga uwzględnienia każdego konkretnego przypadku, a zwłaszcza rodzaju, ilości i jakości świadczonej pracy oraz wymaganych kwalifikacji (zob. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 26 listopada 1996r., U 6/96, wyrok Sądu Najwyższego z 16 grudnia 1999r., I PKN 456/99). Stąd też zasadne jest wskazanie, że ustalenie wynagrodzenia powinno nastąpić nie w oderwaniu od zakresu obowiązków, lecz w powiązaniu z tym faktem. Wynagrodzenie powinno być adekwatne do rodzaju, charakteru oraz intensywności pracy wykonywanej przez pracownika, jego kompetencji, jak również kondycji finansowej pracodawcy. Okoliczności te mają decydujące znaczenie przy ocenie ustalonego wynagrodzenia również w rozpatrywanej sprawie.

Kierując się powyższymi wytycznymi Sąd Okręgowy przeprowadził postępowanie dowodowe w zakresie związanym z ustaloną przez płatnika i odwołującego wysokością podstawy wymiaru składek, dokonał analizy zgromadzonego w toku postępowania przez organem rentowym materiału dowodowego, którego skutkiem było stwierdzenie, że postępowanie dowodowe przeprowadzone przez organ rentowy było fragmentaryczne. Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie przeprowadził pełnego postępowania dowodowego. Po wszczęciu postępowania i uzyskaniu pisemnego stanowiska płatnika składek i odwołującego oraz kilku dokumentów, organ wydał decyzję bez przeprowadzania innych dowodów. W decyzji tej stan faktyczny został ustalony wręcz szczerkowo - poprzez wskazanie, że odwołującego zgłoszono do ubezpieczeń społecznych jako pracownika (...) Sp. z o.o. od 1 marca 2018 r. z wynagrodzeniem 10.000,00 zł i tego, iż ZUS wszczął postępowanie zmierzające do ustalenia prawidłowości zgłoszenia. Organ rentowy wymienił także załączone przez płatnika składek i odwołującego dokumenty oraz co w nich wynika, przy czym wskazał, że jako organ powołany do wykonywania zadań z zakresu ubezpieczeń społecznych ma obowiązek kontrolować prawidłowość dystrybucji środków na świadczenia z ubezpieczeń społecznych, w tym powstanie prawa do tych świadczeń oraz ich wysokość. W ocenie Sądu organ rentowy kontroli, o której mowa w zdaniu poprzednim wcale nie przeprowadził i sprawę skierował do Sądu.

Trzeba podkreślić, iż w art. 7 k.p.a. wskazano, że w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli. W doktrynie wskazuje się, że zasada prawdy obiektywnej wyrażona w tym przepisie jest "naczelną zasadą postępowania, ma bowiem kapitalny wpływ na ukształtowanie całego postępowania, a zwłaszcza na rozłożenie ciężaru dowodu w postępowaniu administracyjnym. Z zasady tej wynika obowiązek organu administracji publicznej "wyczerpującego zbadania wszystkich okoliczności faktycznych związanych z określoną sprawą, aby w ten sposób stworzyć jej rzeczywisty obraz i uzyskać podstawę do trafnego zastosowania przepisu prawa" (...) Konieczność ochrony interesu publicznego (np. w sprawach związanych z ochroną środowiska) powoduje, że organ administracji publicznej nie może ograniczyć czynności ustalenia stanu faktycznego wyłącznie do czynności podejmowanych na wniosek stron. Wprowadzona zmiana przez dodanie słów "na wniosek stron" nie może stanowić podstawy do wykładni, która przerzuca obowiązek ustalenia stanu faktycznego w oparciu o czynności dowodowe wnioskowane przez stronę (strony) postępowania. Wprowadzona zmiana ma zatem znaczenie prawne przez podwyższenie do rangi zasady ogólnej udziału strony w ustaleniu stanu faktycznego i udziału czynnego przez wnioskowanie o podjęcie czynności dowodowych. Nie podważa obowiązków ustalenia stanu faktycznego przez organ administracji publicznej z urzędu" (tak B. Adamiak, komentarz do art. 7 k.p.a. w: B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Warszawa 2019, Legalis).

Przepis art. 77 § 1 k.p.a. stanowi zaś, że organ administracji publicznej jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy. Doktryna podkreśla, że "znaczenie współdziałania strony przy ustaleniu stanu faktycznego jest oczywiste dla ochrony przed negatywnymi skutkami rozstrzygnięcia negatywnego. Podkreśla to NSA w wyroku z 26 października 1984 r., (...) SA (...) ((...) 1984, Nr 2, poz. 98): "z art. 7 i 77 k.p.a. wynika, że obowiązek wyczerpującego zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego ciąży na organie prowadzącym postępowanie administracyjne. Nie znaczy to, że strona jest zwolniona od współdziałania w realizacji tego obowiązku, zwłaszcza iż nieudowodnienie określonej okoliczności faktycznej może prowadzić do rezultatów niekorzystnych dla strony. Jednakże na gruncie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego nie do przyjęcia jest takie rozumienie koncepcji prowadzenia postępowania dowodowego, przy którym organ administracji przyjmuje całkowicie bierną postawę, ograniczając się jedynie do oceny, czy strona udowodniła fakty stanowiące podstawę jej żądania, czy nie, i przerzucając w konsekwencji obowiązek wyjaśnienia sprawy na stronę" (tak B. Adamiak, komentarz do art. 78 k.p.a. w: B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Warszawa 2019, Legalis).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, należy podkreślić, iż organ rentowy nie przeprowadził całościowego, wszechstronnego postępowania dowodowego i ograniczył się jedynie do uzyskania pisemnych wyjaśnień odwołującego i płatnika oraz do oceny szczytkowych dokumentów spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. i spółki (...) Sp. z o.o., której decyzja organu rentowego nie dotyczy. Nie przesłuchał nawet odwołującego. Skoro organ rentowy wszczął z własnej inicjatywy postępowanie odnośnie prawidłowości zgłoszenia A. B. do ubezpieczeń społecznych i zgłoszonej w związku z tym podstawy wymiaru składek, to wobec powyższego to organ powinien zgromadzić odpowiedni materiał dowodowy, by ewentualnie móc podważyć fakt zgłoszenia A. B. jako pracownika. ZUS jednak nie sprostął swoim obowiązkom, wynikającym z ustawy. Tym samym nie sposób jest uznać, że organ rentowy ustalił całokształt okoliczności mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy i że dysponował materiałem dowodowym wystarczającym do wydania decyzji.

Przy tym Sąd ma na uwadze, iż "postępowanie sądowe w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych skupia się na wadach wynikających z naruszenia prawa materialnego, a kwestia wad decyzji administracyjnych spowodowanych naruszeniem przepisów postępowania administracyjnego pozostaje w zasadzie poza przedmiotem tego postępowania. Sąd ubezpieczeń społecznych, jako sąd powszechny, może i powinien dostrzegać jedynie takie wady formalne decyzji administracyjnej, które decyzję tę dyskwalifikują w stopniu odbierającym jej cechy aktu administracyjnego jako przedmiotu odwołania. Stwierdzenie takiej wady następuje jednak tylko dla celów postępowania cywilnego i ze skutkami dla tego tylko postępowania. W wypadkach innych wad konieczne jest wszczęcie odpowiedniego postępowania administracyjnego w celu stwierdzenia nieważności decyzji i wyeliminowania jej z obrotu prawnego (wyrok SN z dnia 3 lutego 2011 r., II UK 271/10, LEX nr 817528)" (tak E. Stefańska, komentarz do art. 477¹⁴ k.p.c. w: M. Manowska (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom I. Art. 1-505 (38), WK 2015, LEX).

Jednocześnie należy zaznaczyć, iż wraz z nowelizacją k.p.c., która weszła w życie 7 listopada 2019 r., na podstawie art. 477¹⁴ § 2¹ k.p.c. pojawiła się możliwość uchylenia zaskarżonej decyzji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania organowi rentowemu, jeżeli taka decyzja nakładająca na ubezpieczonego zobowiązanie, ustalająca wymiar tego zobowiązania lub obniżająca świadczenie, została wydana z rażącym naruszeniem przepisów o postępowaniu przed organem rentowym. W ocenie Sądu po stronie organu doszło do rażącego naruszenia przepisów o postępowaniu przed organem rentowym, a więc zachodziła konieczność uchylenia wadliwej decyzji.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴ § 2¹ k.p.c. orzeczono jak w pkt. 1 sentencji wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd Okręgowy rozstrzygnął w pkt. 2 wyroku na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 265).